

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 251/2019-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti Pfeiffer GmbH, Lilienthalstrasse 33, Kassel, Nemecká spolková republika, zastúpenej advokátskou kanceláriou Valko Marián & partners, s. r. o., Porubského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Michal Volný, LL.M., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 CoKR 20/2019 z 9. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť spoločnosti Pfeiffer GmbH o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť spoločnosti Pfeiffer GmbH, Lilienthalstrasse 33,

Kassel, Nemecká spolková republika (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 CoKR 20/2019 z 9. apríla 2019 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 R 4/2011 z 29. februára 2012 (ďalej len „uznesenie o vyhlásení konkurzu“), ktoré bolo v Obchodnom vestníku č. 46/2012 pod K 002974 zverejnené 6. marca 2012, bol medzi iným na majetok spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „úpadca“), vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty úpadcu bol ustanovený [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pôvodný správca“). Právne účinky vyhlásenia konkurzu nastali 7. marca 2012.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 2 R 4/2011 z 15. júna 2012, ktoré bolo zverejnené 25. júna 2012 v Obchodnom vestníku č. 121/2012 pod K 008136, medzi iným pôvodného správcu z funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu odvolal s tým, že pôvodný správca je povinný až do ustanovenia nového správcu konkurznej podstaty plniť všetky povinnosti a vykonávať všetky oprávnenia správcu konkurznej podstaty v nevyhnutnom rozsahu tak, aby riadny priebeh a účel konkurzu nebol narušený.

4. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Česká republika; spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu o vyhlásení konkurzu podali ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v rámci konania o tejto ústavnej sťažnosti uznesením sp. zn. II. ÚS 273/2012 z 11. júla 2012 (ďalej len „uznesenie ústavného súdu“) medzi iným túto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie a vykonateľnosť uznesenia o vyhlásení konkurzu odložil. Toto uznesenie ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť a stalo sa vykonateľným 19. júla 2012 [ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 273/2012

zo 16. decembra 2015 právoplatným 11. februára 2016 (ústavnej) sťažnosti nevyhovel, pozn.].

5. Pôvodnému správcovi bol 19. februára 2013 doručený podnet z 18. februára 2013 (ďalej aj „podnet“), ktorým spoločnosť [redacted], [redacted] [veriteľka úpadcu, pozn. (ďalej len „[redacted]“)], v zmysle § 57 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) žiadala, aby pôvodný správca žalobou odporoval právny úkon úpadcu, na základe ktorého bol 26. januára 2011 vyplatený podiel na zisku úpadcu sťažovateľke (spoločníčke) v sume 1 153 020 € (ďalej len „odporovaný právny úkon“).

6. Pretože pôvodný správca na podnet nereagoval, následne už spoločnosť [redacted], [redacted], správkyňa konkurznej podstaty úpadcu [redacted] (ďalej aj „správkyňa konkurznej podstaty úpadcu [redacted]“ alebo „žalobkyňa“), sa na základe žaloby doručenej okresnému súdu 27. februára 2013 (ďalej len „žaloba“) proti sťažovateľke (žalovanej) domáhala, aby okresný súd určil, že odporovaný právny úkon úpadcu je proti jeho veriteľom právne neúčinný a sťažovateľka je povinná do všeobecnej podstaty úpadcu vydať sumu 1 153 020 €.

7. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 Cbi 6/2013 z 12. januára 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu zamietol a rozhodol tak, že sťažovateľka (žalovaná) má proti žalobkyni nárok na náhradu trov tohto konania v celom rozsahu.

8. Žalobkyňa však proti rozsudku okresného súdu podala riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo uznesením krajského súdu rozhodnuté tak, že krajský súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľke doručené 2. mája 2019.

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti okrem iného uviedla:

«... V dôsledku odkladu vykonateľnosti Uznesenia OS jednoročná lehota na uplatnenie práva odporovať právnomu úkonu podľa § 57 ods. 2 ZKR od 19.07.2012 neplynula. Táto lehota začala plynúť dňa 07.03.2012 na základe vyhlásenia konkurzu na majetok Úpadcu. Od 07.03.2012 plynula 134 kalendárnych dní, do 18.07.2012. V dôsledku odkladu vykonateľnosti Uznesenia OS Uznesením ÚS dňa 19.07.2012 plynúť prestala a neplynula až do 11.02.2016, kedy nadobudol právoplatnosť Nález ÚS. Od 12.02.2016 potom lehota podľa § 57 ods. 2 ZKR pokračovala v plynutí ďalej ešte zostávajúcich 231 dní.

... veriteľ úpadcu je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby podľa § 57 ods. 1 ZKR výlučne v prípade, ak počas konkurzu a v priebehu plynutia 1 ročnej lehoty podľa § 57 ods. 2 ZKR podá konkurznému správcovi úpadcu podnet na odporovanie príslušnému právnomu úkonu a konkurzný správca tomuto podnetu veriteľa v primeranej lehote nevyhoví. V období, keď konkurz neprebíha (a teda aj v období, počas ktorého je vykonateľnosť uznesenia o vyhlásení konkurzu odložená), nie je možné podnety a žaloby v zmysle § 57 ods. 1 ZKR podávať, lehota v zmysle § 57 ods. 2 ZKR neplynie a konkurzný správca nemôže vykonávať svoju funkciu podľa ZKR.

... Žalobca podal Správcovi Podnet práve v období, keď bola vykonateľnosť Uznesenia OS odložená Uznesením ÚS. Podnet tak nemohol vyvolať žiadne právne účinky a nemohol ani zakladať splnenie podmienok na vznik aktívnej vecnej legitimácie Žalobcu na podanie žaloby podľa § 57 ods. 1 ZKR.

... Vzhľadom na vyššie uvedené Sťažovateľ považoval a aj naďalej považuje za správny, rozumný a jediný právne udržateľný záver uvedený v Rozsudku OS, podľa ktorého Žalobca aktívnu vecnú legitimáciu na podanie Žaloby nemal, na základe čoho bolo potrebné Žalobu v celom rozsahu zamietnuť...

... Záver Okresného súdu... je tiež v súlade s právnym názorom Porušovateľa o účinkoch odkladu vykonateľnosti Uznesenia OS (viď ods. 43. nižšie), ktorý formuloval samotný Porušovateľ vo svojom právoplatnom rozsudku zo dňa 15.05.2018, č. k. ICoKR/122/2017-239 (ďalej aj „Rozsudok KS“), vydanom rovnako v súvislosti s konkurzom na majetok spoločnosti ████████ v právnej veci... o určenie neúčinnosti zvýhodňujúceho právneho úkonu...

... Je preto nepochopiteľné, že v priamom rozpore so svojím predchádzajúcim rozhodnutím, Rozsudkom KS zo dňa 15.05.2018, Porušovateľ dňa 09.04.2019 vydal Uznesenie KS, ktorým Porušovateľ - ako odvolací súd - zrušil Rozsudok OS...

... Nadobudnutím právoplatnosti a vykonateľnosti Uznesenia ÚS bola vykonateľnosť Uznesenia OS odložená. Nastal tým stav, akoby Uznesenie OS vôbec nebolo vydané. Od 19.07.2012 (kedy nadobudlo právoplatnosť Uznesenie ÚS) až do 11.02.2016 (kedy nadobudol právoplatnosť Nález ÚS) (ďalej aj „Obdobie odkladu vykonateľnosti“) tak konkurz na majetok Úpadcu neprebíhal. Správca nemohol v rámci konkurzu vedeného na majetok Úpadcu vykonávať žiadne úkony a neplynuli ani žiadne lehoty v zmysle ZKR...

... Právny názor uvedený v ods. 42. tejto Sťažnosti potvrdzujú tiež rešpektované authority z radov odbornej verejnosti: „... musíme rešpektovať právoplatné a vykonateľné rozhodnutie ústavného súdu a interpretovať odklad vykonateľnosti ako odklad účinkov kumulatívneho rozhodnutia... Konkurzný správca po rozhodnutí ústavného súdu o odklade vykonateľnosti nemôže vykonávať svoju funkciu a funkciu nemôžu vykonávať ani konkurzné veriteľské orgány... Ak... pripustíme, že došlo k odkladu všetkých účinkov, ktoré ZoKR a iné zákony s kumulatívnym rozhodnutím spájajú, potom je právny stav taký, ako keby kumulatívne uznesenie nebolo vydané... Z týchto dôvodov musíme prijať pragmatický záver, že od účinnosti rozhodnutia ústavného súdu (o odložení vykonateľnosti rozhodnutia o vyhlásení konkurzu) uvedené lehoty neplynú, a v prípade, že ústavný súd zamietne ústavnú sťažnosť a prinavráti nás do konkurzného konania, lehoty opäť plynú.“ (Ďurica, M.: Odklad vykonateľnosti rozhodnutí v insolvenčnom konaní (nad tromi rozhodnutiami Ústavného súdu SR); Justičná revue, 65, 2013, č. 12, s. 1631-1632)...

... Zo skutočností uvedených v ods. 37., 38. a 43. tejto Sťažnosti je zjavné, že Porušovateľ sa Uznesením KS dostal do príkreho rozporu so svojím právnym názorom uvedeným v skoršom Rozsudku KS, vydaným necelý rok pred vydaním Uznesenia KS, a rozhodol o totožných veciach inak, rozporne.

... V Rozsudku KS Porušovateľ uviedol: „Od 19.07.2012 bola odložená vykonateľnosť rozhodnutia... v období od 19.07.2012 do 11.02.2016 uznesenie o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, nemalo titulom odkladu účinnosti žiadne účinky. Nakoľko konkurzné konanie v období od 19.07.2012 do 11.02.2016 nemohlo prebiehať

správca, ani veriteľské orgány nemohli vykonávať žiadne funkcie, ktoré im vyplývajú zo zák. č. 7/2005 Z. z. Zároveň neplynuli v uvedenom období žiadne lehoty.“

... V Uznesení KS Porušovateľ uviedol: „Správca bol naopak povinný vykonať úkony, ktoré neznesú odklad, medzi ktoré možno priradiť aj úkony, ktoré nebude možné následne realizovať, alebo ich bude možné realizovať iba s neprimerane vysokými nákladmi. Medzi takéto úkony, ktoré odklad neznesú, je uplatnenie práva, ktoré by inak právne zaniklo, prekludovalo. Podľa ust. § 57 ods. 2 ZKR, medzi takéto právo patrí právo odporovať právnomu úkonu v lehote 1 roka od vyhlásenia konkurzu... žalobca je vecne legitimovaný na podanie takejto žaloby, ktorou sa v konaní domáha neúčinnosti vykonaného právneho úkonu voči osobe žalovaného, opačný výklad by zmaril domáhanie sa nárokov podľa ust. § 57 až § 66 ZKR. Podnet veriteľa [REDAKOVANÉ] ako veriteľa na podanie odporovacej žaloby zo dňa 18.02.2013, preto nie je neplatným právnym úkonom. Takýto podnet považuje odvolací súd za účelné, zákonné uplatnenie práva, ktoré neznesie odklad, s poukazom na ust. § 57 a nasl. ZKR.“

... Rozpor medzi Rozsudkom KS a Uznesením KS pritom Porušovateľ v Uznesení KS žiadnym spôsobom nezdôvodnil...»

10. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti Pfeiffer GmbH na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoKR/20/2019-396 zo dňa 09.04.2019 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoKR/20/2019-396 zo dňa 09.04.2019 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť spoločnosti Pfeiffer GmbH všetky trovy konania tak, ako budú vyčíslené, a to v lehote do 15 od právoplatnosti tohto nálezu.“

11. Zároveň sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd dočasným opatrením uložil okresnému súdu „... povinnosť zdržať sa konania a rozhodnutia vo veci sp. zn. 3Cbi/6/2013, a to až do právoplatnosti meritórneho rozhodnutia Ústavného súdu o tejto Sťažnosti...“.

II.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania:

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

17. Ako z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu.

18. Sťažovateľka porušenie už označeného základného práva podľa ústavy a označeného práva podľa dohovoru odôvodňuje tým, že uznesenie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci tým, že krajský súd priznal žalobkyni (správkyni konkurznej podstaty úpadcu [REDACTED]) v konaní o určenie, že odporovateľný právny úkon je proti veriteľom úpadcu právne neúčinný, aktívnu procesnú legitimáciu aj napriek tomu, že žaloba bola podaná v období, keď vykonateľnosť uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu bola uznesením ústavného súdu odložená.

19. Sťažovateľka v danej súvislosti tiež poukazuje na odôvodnenie rozsudku (toho istého senátu) krajského súdu sp. zn. 1 CoKR 122/2017 z 15. mája 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) v inej právnej veci o určenie neúčinnosti zvýhodňujúceho právneho úkonu (záložnej zmluvy) úpadcu proti jeho konkurzným veriteľom a krajskému súdu vytýka, že sa v tu preskúmvanej veci odklonil od právneho názoru vyjadreného v rozsudku krajského súdu, avšak svoj odklon nijako neodôvodnil.

20. Napokon sťažovateľka namieta, že sa krajský súd s jej námietkami uvedenými vo vyjadrení z 19. októbra 2018 k odvolaniu žalobkyne proti rozsudku okresného súdu, ktoré sú v podstate totožné s jej námietkami uvedenými v tejto ústavnej sťažnosti, riadne nevysporiadal.

21. Z už uvedených dôvodov sťažovateľka považuje uznesenie krajského súdu za zjavne svojvoľné a arbitrárne.

IV.

22. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

23. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

24. V súvislosti so sťažovateľkou napádaným uznesením krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach

a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

25. Krajský súd svoje rozhodnutie v interakcii s odvolacími námietkami žalobkyne a aj s námietkami sťažovateľky uvedenými v jej vyjadrení z 19. októbra 2018 k odvolaniu žalobkyne proti rozsudku okresného súdu v podstatnej časti odôvodnil:

„... Tvrdenie, že odkladom vykonateľnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka - [REDAKOVANÉ] zanikajú všetky oprávnenia správcu, nemožno bez výhrad akceptovať ako dôsledok odkladu účinnosti. Postavenie a funkcia správcu odkladom vykonateľnosti rozhodnutia právne nezaniká. Správca odkladom vykonateľnosti rozhodnutia súdu zo dňa 13.12.2011, vydaný v konaní 2R/4/2011, nestráca svoje postavenie, ktoré mu vyplýva zo zákona č. 7/2005 Z. z. ZKR... Správca bol... povinný vykonať úkony, ktoré neznesú odklad, medzi ktoré možno priradiť aj úkony, ktoré nebude možné následne realizovať, alebo ich bude možné realizovať iba s neprimerane vysokými nákladmi. Medzi takéto úkony, ktoré odklad neznesú, je uplatnenie práva, ktoré by inak právne zaniklo, prekludovalo. Podľa ust. § 57 ods. 2 ZKR, medzi takéto práva patrí právo odporovať právnomu úkonu v lehote do 1 roka od vyhlásenia konkurzu. Je nepochybné, že k vyhláseniu konkurzu v danom prípade došlo... v konaní pod sp. zn. 2R/4/2011. Odkladom vykonateľnosti tohto rozhodnutia, a to vydaním uznesenia Ústavného súdu SR dňa 11.07.2012 v konaní pod č. k. II.ÚS 273/2012-19, došlo k obmedzeniu účinkov tak, ako upravuje ust. § 44 až § 56a ZKR. Vo vzťahu k uplatneniu odporovateľných právnych úkonov, odvolací súd uvádza, že tieto úkony neznesú odklad, preto musí byť vykonané všetko, vrátane ich uplatnenia, minimálne v štádiu účinného uplatnenia (podania žaloby), avšak bez meritórneho rozhodnutia. Odklad vykonateľnosti vyhlásenia konkurzu bráni vydaniu meritórneho rozhodnutia vo veci samej v prípade nárokov vyplývajúcich z odporovateľných právnych úkonov, prípadne žalôb. Uplatnenie práva podľa ust. § 57

ods. 2 ZKR, však nie je dotknuté odkladom vykonateľnosti rozhodnutia súdu o vyhlásení konkurzu. Tento záver odvolacieho súdu je v zhode so záverom, že nezaniká funkcia ustanoveného správca, tento je iba obmedzený na výkon práv podľa ust. § 44 až § 56a ZKR... žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie takejto žaloby, ktorou sa v konaní domáha neúčinnosti vykonaného právneho úkonu voči osobe žalovaného, opačný výklad by zmaril domáhanie sa nárokov podľa ust. § 57 až § 66 ZKR. Podnet veriteľa [REDAKOVANÉ], ako veriteľa na podanie odporovacej žaloby zo dňa 18.02.2013, preto nie je neplatným právnym úkonom. Takýto podnet považuje odvolací súd za účelné, zákonné uplatnenie práva, ktoré neznesie odklad, s poukazom na ust. § 57 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. ZKR. Záver súdu prvej inštancie je preto v tejto časti vecne nesprávny. Žaloba správcu úpadcu [REDAKOVANÉ] je preto podaná v súlade s ust. § 57 a nasl. ZKR. Tomuto záveru korešponduje aj tá skutočnosť, ktorá bola známa súdu prvej inštancie v čase vydania rozsudku, t. j. dňa 12.01.2017, a to že Ústavný súd SR nevyhovел sťažnosti a vydal nález dňa 16.12.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.02.2016. Týmto zanikli účinky odkladu vykonateľnosti vydaného uznesenia súdu o vyhlásení konkurzu v konaní 2R/4/2011 vo vzťahu k ust. § 44 až 56a ZKR, pričom bolo možné konať o úkonoch (aj žalobách), ktoré správca vykonal (bol povinný vykonať) v čase, kedy mu funkcia nezanikla. V danom prípade, preto mohol súd prvej inštancie pokračovať v konaní o podanej žalobe, viesť dokazovanie o podanej žalobe, nakoľko v čase vydania rozsudku dňa 12.01.2017 nebola žiadna prekážka, ktorá by bránila prejednávaniu podanej žaloby a vydaniu rozhodnutia v merite veci... Povinnosťou súdu prvej inštancie, po vrátení veci, bude vykonať dokazovanie a vydať rozhodnutie o žalobnom nároku žalobcu...

... Podstatným dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku bola absencia zistenia a záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k vyhodnoteniu účinkov odkladu vykonateľnosti uznesenia súdu o vyhlásení konkurzu, v kontexte úkonov, ktoré neznesú odklad, resp. ich výkon bude sťažený, medzi ktoré patrí aj uplatnenie práva podľa ust. § 57 ods. 2 ZKR. Na takto uvedenom skutkovom základe, preto odvolací súd zrušuje odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu a vec vracia tomuto súdu na nové konanie...“

26. V súvislosti s preskúmaním sťažovateľkou napádaného rozhodnutia krajského súdu, ktoré nie je konečným rozhodnutím, ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (m. m. I. ÚS 357/2016, III. ÚS 46/2013, II. ÚS 105/09) podotýka, že síce zásadne nepripúšťa ústavnú sťažnosť proti rozhodnutiu, ktoré nie je konečné, avšak to neznamená, že sa nemôžu vyskytnúť prípady, že aj kasačné rozhodnutia sú spôsobilé citeľne zasiahnuť do základných práv a slobôd účastníka konania, napr. formulovaním ústavne nekonformného záväzného právneho názoru na riešenie veci, ktorý súd nižšieho stupňa nemôže nerešpektovať, hoci by sám mal pochybnosti o jeho zlučiteľnosti s ústavným poriadkom. Ochrana poskytovaná základným právam a slobodám fyzickým osobám a právnickým osobám ústavným súdom by nebola účinná, ak by ústavný súd nemohol zasiahnuť a následky porušenia základných práv a slobôd odstrániť skôr, než skončí konanie vo veci konečným rozhodnutím. Ak by ústavný súd zotrval na kategorickom závere o neprípustnosti ústavnej sťažnosti proti kasačným rozhodnutiam, ocitla by sa časť súdneho konania celkom mimo záberu akejkoľvek kontroly, lebo by *de facto* bola týmto súdom daná takmer neobmedzená kasačná právomoc, keď prípadné vybočenie z medzí spravodlivého procesu by súd nižšej inštancie nebol oprávnený korigovať a ústavnoprávna ochrana práv účastníkov konania by bola rovnako cez neprípustnosť ústavnej sťažnosti vylúčená. Treba dodať, že tieto závery vychádzajú z účelu samotného konania o ústavnej sťažnosti, ktorým je ochrana základných práv a slobôd jednotlivca podľa čl. 127 ústavy. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd aj v danom prípade vecne preskúmal rozhodnutie krajského súdu z hľadiska materiálnoprávnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky.

27. Po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej kasačné uznesenie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, resp. otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Krajský súd, reagujúc nielen na námietky žalobkyne uvedené v jej odvolaní proti rozsudku okresného súdu, ale aj na podstatné námietky sťažovateľky uvedené v jej vyjadrení z 19. októbra 2018 k odvolaniu žalobkyne, uviedol na rozdiel od okresného súdu aj iné vlastné dôvody, pre ktoré odvolaniu žalobkyne vyhovel, t. j. rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Ústavný súd preto nevidí žiadny

relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov krajského súdu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

28. Podľa § 57 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii právne úkony týkajúce sa majetku dlžníka sú v konkurze proti veriteľom dlžníka neúčinné, ak im správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky podľa tohto zákona odporuje. Veriteľ môže odporovať právnemu úkonu týkajúcemu sa majetku dlžníka, len ak správca v primerane lehote jeho podnetu na odporovanie nevyhovel.

29. Podľa § 57 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii právo odporovať právnemu úkonu zanikne, ak sa neuplatní u povinnej osoby alebo na súde do jedného roka od vyhlásenia konkurzu; právo odporovať právnemu úkonu sa považuje za uplatnené u povinnej osoby, len ak povinná osoba toto právo písomne uznala.

30. Z uznesenia krajského súdu zjavne vyplýva, že hoci v období, počas ktorého bola vykonateľnosť uznesenia o vyhlásení konkurzu uznesením ústavného súdu odložená, spoločnosť [REDAKOVANÉ] ako veriteľka úpadcu podnetom z 18. februára 2013 požiadala pôvodného správcu o odporovanie danému (neskôr aj odporovanému, pozn.) právnemu úkonu a keďže pôvodný správca na podnet nereagoval a následne tak právo odporovať tomuto právnemu úkonu bolo na okresnom súde spoločnosťou [REDAKOVANÉ], resp. správkyňou konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] uplatnené proti sťažovateľke žalobou, bolo plne urobené zadosť dikcii § 57 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, čo v konaní o žalobe založilo aktívnu vecnú legitimáciu žalobkyne. Podľa názoru krajského súdu totiž odklad vykonateľnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu mal odkladný účinok, iba pokiaľ ide o účinky vyhlásenia konkurzu v zmysle § 44 až § 56a zákona o konkurze a reštrukturalizácii, nie však vo vzťahu k možnému uplatneniu

práva odporovať právnym úkonom úpadcu v zmysle § 57 až § 66 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, z čoho plynie, že uplatnenie práva odporovať právnym úkonom je treba považovať za taký úkon, ktorý neznesie odklad. Z hľadiska rozhodnutia o žalobe je podľa názoru krajského súdu podstatné, že v čase od nadobudnutia právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 273/2012 zo 16. decembra 2015, t. j. od 11. februára 2016 už účinky uznesenia ústavného súdu o odklade vykonateľnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu pominuli, a preto meritórnemu prejednaniu žaloby vrátane vykonania dokazovania, či odporovaný právny úkon ukracuje uspokojenie pohľadávok veriteľov úpadcu, nebránila žiadna prekážka. Ak teda krajský súd, vychádzajúc z uvedeného, dospel k záveru, že názor okresného súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne je nesprávny, na základe čoho rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, v okolnostiach preskúmvanej veci je podľa názoru ústavného súdu tento právny záver plne ústavne udržateľný.

31. V súvislosti s odvolávaním sa sťažovateľky v ústavnej sťažnosti na právny názor prezentovaný v odbornom článku uverejnenom v odbornom časopise *Justičná revue* (č. 65, 2013, č. 12, s. 1631 – 1632) ústavný súd súčasne poznamenáva, že aj keď doktrinálny výklad právnych noriem podávaný právnymi vedcami aplikačnú prax do značnej miery ovplyvňuje, pre štátne orgány a osobitne pre všeobecné súdy aplikujúce právo v jednotlivom a individuálnom prípade nie je nijako právne záväzný.

32. Pokiaľ ide o právne účinky odkladu vykonateľnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu uznesením ústavného súdu, je pravdou, že právny názor vyjadrený v rozsudku krajského súdu [v inej právnej veci o určenie neúčinnosti zvýhodňujúceho právneho úkonu (záložnej zmluvy) úpadcu proti jeho konkurzným veriteľom] nie je konzistentný s právnym názorom vyjadreným v uznesení krajského súdu, avšak podľa zistenia ústavného súdu, kým právny názor v rozsudku krajského súdu bol vyjadrený pre účely posúdenia plynutia lehoty na uplatnenie práva odporovať právnym úkonom úpadcu správcom konkurznej podstaty úpadcu (novým správcom konkurznej podstaty úpadcu, počnúc od 14. mája 2016, bola spoločnosť [REDAKOVANÉ], pozn.), t. j. či táto lehota počas odkladu vykonateľnosti

uznesenia o vyhlásení konkurzu (ne)plynula a kedy uplynula, právny názor v uznesení krajského súdu bol vyjadrený pre účely posúdenia (ne)existencie aktívnej vecnej legitímácie veriteľa úpadcu, t. j. spoločnosti [REDAKOVANÉ], resp. správkyne konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] (žalobkyne), v konaní o žalobe.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd považoval poukazovanie sťažovateľky na právny názor vyjadrený v rozsudku krajského súdu v inej, aj keď skutkovo a právne obdobnej veci, ktorým v preskúmvanej veci nebol viazaný, a neodôvodnenie odklonu od tohto právneho názoru v uznesení krajského súdu z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru za irelevantné.

33. Okrem toho podľa názoru ústavného súdu by bolo v rozpore aj s princípom všeobecnej spravodlivosti, ak by podľa právneho názoru prezentovaného sťažovateľkou mala byť žalobkyňa sankcionovaná zamietnutím žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie iba preto, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] (veriteľka úpadcu, pozn.), resp. správkyňa konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] (žalobkyňa) v záujme ochrany svojich práv bola takpovediac bdela a v rámci uplatnenia svojho práva odporovať právnomu úkonu úpadcu nečakala na konečné rozhodnutie ústavného súdu (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 273/2012 zo 16. decembra 2015) o ústavnej sťažnosti v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 273/2012, ale toto svoje právo si uplatnila ešte pred pominutím účinkov odkladu uznesenia o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu.

34. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia krajského súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Krajský súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojho právneho záveru správne interpretoval a aplikoval ustanovenia relevantných právnych noriem, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014, II. ÚS 584/2014), v ktorej už opakovane konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej

alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti zhodne s doterajšou judikatúrou pripomína, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť, účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom a rovnako tak ústavný súd nezjednocuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov.

35. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2019